

De Vrouwe der Volken

En

Mariaverering bijbels getoetst

Door

Drs. P. Guijt

Uitgave:

Stichting Promise

Lange Burchwal 80

3421 SM Oudewater

www.stichting-promise.nl

Inleiding

Bisschop Punt van het bisdom Haarlem-Amsterdam is onlangs akkoord gegaan met het plan voor de bouw van een zogeheten mariale bedevaart-kathedraal bij de RAI in Amsterdam-Zuid, een replica van de voormalige Hagia Sophia kathedraal in het Turkse Istanbul. Mariavereerders uit de Filipijnen en de Verenigde Staten zijn bereid om fondsen te werven voor de bouw van dit immense pand (2). Wat is hier aan de hand? Wat is de achtergrond ervan en wat moeten we daarvan

denken? Daarvoor moeten we terug naar de vorige eeuw, toen een zekere Ida Peerdeman, een eenvoudige rooms-katholieke vrouw die in Amsterdam woonde, in de periode 1945-1959 een aantal Maria-verschijningen ontving.

Ida Peerdeman

Ida Peerdeman werd in 1905 in Alkmaar geboren. Op 8-jarige leeftijd verhuisde zij naar het centrum van Amsterdam en was lid van de rooms-katholieke Dominicuskerk. Na twee jaar MULO ging ze

bij Boldoot werken als secretaresse. Op een gegeven moment zag ze rode letters op het papier, terwijl ze met een zwart lint werkte. Er waren allerlei vloeken en verwensingen opgeschreven (20).

De eerste verschijning kreeg Ida Peerdeman (op straat) toen ze 12 jaar oud was. Thuisgekomen begonnen er allerlei Poltergeist-achtige manifestaties: "lampen gingen woest heen en weer, deuren openen en sloten zich vanzelf, en de wijzers van de klok gingen als waanzinnig worden ronddraaien. De oven die zelden werd gebruikt, begon vanzelf te roken" (4). Ze hoorde rare dingen en geluiden, ze werd bij haar hals gegrepen (20). In haar jeugd heeft zij dus met buitengewone manifestaties, kwellingen en paranormale verschijnselen te maken gehad. Dit zou erop kunnen wijzen dat Ida Peerdeman gevoelig was voor de paranormale wereld. Haar vader wilde niet graag dat ze zou praten over de verschijningen, maar ze had er wel contact over met haar biechtvader pater J. Frehe (20). Door deze huisvriend werden de demonen door middel van een exorcisme uitgedreven, zodat de kwellingen ophielden (4, 27).

In de jaren 1945 tot (31 mei) 1956 kreeg Ida Peerdeman in totaal 56 verschijningen van 'de vrouwe van alle volkeren', die stuk voor stuk (met de datum erbij vermeld) beschreven zijn in het zgn. blauwe boekje (3). Op de inhoud ervan zullen we later ingaan. Er zijn naar aanleiding van de verschijningen twee bisschoppelijke onderzoeken geweest. In het eerste werd alleen afgegaan op de tekst zelf, en deze werd niet geacht van Maria te zijn. Later kwam er ook een onderzoek waarbij ook werd gekeken naar de persoon die de boodschappen kreeg. Daarbij bleek Ida een nuchtere indruk te maken (20).

Ida Peerdeman heeft in haar lange leven heel veel spot, verguizing en afwijzing moeten verduren. Maar op hoge leeftijd heeft ze nog net de kentering in de stemming meegemaakt. Ook al waren

alle andere bisdommen er tegen, toch heeft bisschop Punt van Haarlem (zie hieronder) op 8 juni 2002, dus 57 jaar na het begin van de visioenen, deze verschijningen van bovennatuurlijke oorsprong en authentiek verklaard (zo'n beslissing wordt altijd door de plaatselijke bisschop genomen, niet door Rome) (20). Ida Peerdeman kreeg dus "kerkelijke erkenning als Maria-zieners. Mohamed el-Fers slaagde er als enige journalist in haar kort voor haar dood te interviewen over haar wonderbaarlijke en soms angstwek-

kende jaren als *katholiek medium*" (4). Net als in haar jeugd, werd Ida Peerdeman in de laatste jaren van haar leven weer overvallen door duistere machten. "Toen ze medio jaren tachtig ging wonen aan de Amsterdamse Diepenbroekstraat, werd ze diverse malen uit haar bed opgetild, heen en weer gerammeld en in een hoek van de kamer gekwakt" (4). Ze overleed in 1996 op 91-jarige leeftijd.

Bisschop Punt

Hoe kwam de hierboven genoemde bisschop Punt ertoe later de visioenen te accepteren en zelfs te promoten? Jozef Marianus (Jos) Punt werd in 1946 geboren in Alkmaar. Hij behaalde in 1974 het doctoraal examen economie, en verdiepte zich in esoterie en gnostiek. Ook sloot hij zich aan bij de Rozenkruisers. Toch bleef hij de Bijbel en andere christelijke geschriften lezen, en na verschillende jaren "kwam de Heer plotseling in zijn leven door een bijzondere ervaring door Maria" (9). Jos Punt besloot een priesteropleiding te volgen en werd in 1979 priester. In 1995 werd hij benoemd tot hulpbisschop en in 2001 tot bisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam (15). Hij staat als conservatief bekend, en is voorstander van een 'sacrale kerk', een klerikale kerk met een duidelijke scheiding tussen de bevoegdheden van leken en gewijden (15). Bisschop Punt heeft van de kant van

zijn moeder, die een fanatieke Maria-vereerster was (37), een sterke band met Maria meegekregen, want hij werd als kind opgedragen aan Maria. Bisschop Punt wil het rooms-katholieke geloof graag uitdragen en het doet hem verdriet dat zoveel mensen in onze tijd misleid worden en hij wijst op de vele zogenaamde wetenschappelijke boeken die proberen de mensen ervan te overtuigen dat God niet bestaat. In reactie daarop zegt hij: "Zou onze Hemelse Moeder stilzwijgend toekijken terwijl Haar kinderen zo'n grote beproeving ondergaan?" (9).

Uit diverse bronnen is op te maken welke andere opvattingen bisschop Punt heeft. Hij vereert Maria als 'medeverlosseres' en als 'middelaars van alle genade'. Hij heeft een speciale devotie voor de verschijningen van Maria in Amsterdam ('de vrouw van alle volkeren' (15)). "Op 11 november 2000 werd het bisdom Haarlem door mgr. Jos Punt onder bescherming van de maagd Maria geplaatst" (1). Uit het getuigenis van bisschop Punt in 2011 blijkt dat hij meent dat de 'heilige' Maria ook de sleutel voor de eenheid is. Hij zegt: "De profetische stemmen van onze tijd vragen ons meer dan ooit dat we verzamelen rond Maria, de Theotokos, de moeder van God, en van alle volkeren". Hij besluit met: "Heer Jezus Christus, Zoon van de Vader, zend nu Uw Geest over de aarde. Met een speciale nadruk op nu. Dit is de tijd van de Heilige Geest. Dit is de tijd van Maria" (9).

In een bijeenkomst met moslims zegt bisschop Punt dat "Maria de onbevleete is, totaal van zonde vrij gebleven. Zij is de moeder van de gelovigen en ook als een geestelijke moeder van alle mensen" (35). In de video-uitzending 'Het 5e Mariale Dogma uitgelegd' (11) wordt gesproken over de vier dogma's over Maria (11), die overigens geen Schriftuurlijke basis hebben, ondanks pogingen dat wel aan te tonen (33). Bisschop Punt spreekt de wens uit dat de paus het zgn. vijfde dogma (hieronder komen we daarop terug) zal erkennen. Bisschop Punt meent: "Als de kerk Maria in haar midden neemt en haar de volle grootte en waardigheid kan geven die God van eeuwigheid voor haar bestemd heeft, dan zal daar de kracht uit komen, dat zij dan voorspreekster zal zijn en dat de Geest op een nieuwe wijze over

onze wereld kan komen. .... De Heilige Geest komt als wij erom bidden, en Hij komt bijzonder als wij erom bidden op voorspraak van Zijn moeder, mede-verlosseres en voorspreekster”.

We zullen zien dat zijn opvattingen geen enkele bijbelse basis hebben. Om alleen even aan te sluiten bij de vorige alinea: wij bidden toch in Jezus' Naam om (o.a.) de Heilige Geest (Joh. 15:16; Joh. 16:23 en 24) en Jezus is toch de Doper met de Heilige Geest? (Joh. 1:33). Zie ook nog Joh. 16:13. Voorts kunnen we er op wijzen dat Rome volgens de Nijmeegse kerkhistoricus Peter Nissen weinig gelukkig is met de Mariacultus: “Het promoveren van Maria tot medeverlosseres is onverteerbaar voor reguliere katholieke theologen. Vorig jaar heeft het Vaticaan in de encycliciek *Christus Dominus* (38) juist de uniciteit van Jezus nog eens bevestigd” (37).

Inhoud van de boodschappen (3)

“Vlak voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog krijgt Ida Peerdeman in visioenen beelden door over de komende oorlog in Europa. Ze ziet de rivier de Oder gevuld met bloed, gevechten in de Betuwe, Mussolini opgehangen aan zijn voeten. Ze beschrijft Hitlers Adelaarsnest-bunker in de bergen van Berchtesgaden. Tijdens deze visioenen staart ze in het oneindige en vertelt langzaam aan de aanwezigen wat ze hoort en ziet” (4). “Dat de - van nature laconieke, fantasieloze - Ida

Peerdeman ze niet uit haar duim gezogen had, werd [dus] gesteund door het feit dat zij allerlei andere, voorzeggende visioenen heeft gehad, die precies zijn uitgekomen” (27). Dit alles is overigens geen garantie dat het uit een goede bron komt. We hoeven alleen maar te denken aan het meisje met de waarzeggende geest (Hand. 16:16-18).

“Op 25 maart 1945 beginnen de boodschappen over ‘de vrouwe’ (20). De schrijver Sigl geeft aan hoe het de eerste keer gebeurde. “We [Ida en haar zussen] zaten rond de potkachel. Het was oorlogstijd en het was hongerwinter. Pater Frehe was die dag in de stad en kwam ons even bezoeken. We zaten druk te praten toen ik [Ida] daar ineens, ik weet nog niet hoe dat kwam, werd getrokken naar de andere kamer. Ik keek en zag daar ineens een licht komen. Ik dacht: waar komt dat licht vandaan en wat een typisch licht is dat. Ik stond op en moest ernaartoe lopen. Daar zag ik in de hoek van de kamer het licht komen. De muur verdween voor mijn ogen en alles wat er stond was er niet meer. Het was één zee van licht en een ijle diepte. Het was geen zonnelicht en geen elektrisch licht. Wat het voor een soort licht was, kan ik niet uitleggen. Maar het was een ijle diepte. En uit die diepte zag ik ineens een gedaante naar voren komen, een levende gedaante, een vrouwelijke figuur, anders kan ik het niet uitleggen. Toen begon ineens die figuur

tegen mij te spreken. Ze zei: ‘Zeg mij na.’ Ik begon haar dus – zij sprak heel langzaam – woord voor woord na te zeggen. En toen zei ik: ‘Bent u Maria?’ De Gestalte glimlachte en antwoordde: ‘Zij zullen mij ‘De Vrouwe’ noemen, ‘Moeder’. Bij de woorden ‘De Vrouwe’ kwam zij een beetje met haar hoofd naar mij toe. Nadat die gestalte alles had voorgezegd, ging zij heel langzaam weer weg. Pas daarna ging ook het licht weg en zag ik ineens alles rondom mij in de kamer zoals het altijd was geweest” (18).

“De meeste boodschappen ontvangt Ida thuis. Haar zus Truus, die onderwijzeres is, schrijft woord voor woord op wat Ida ‘de vrouwe’ naspreekt. Dat is goed mogelijk omdat ‘de vrouwe’ langzaam spreekt en vaak lange pauzes maakt voordat zij de zieners een nieuw beeld laat zien of haar een nieuwe gedachte geeft” (14). In een radio-uitzending (20) zei Robert Lemm (21): “Eerst gaan de visioenen mede over politieke zaken in de samenleving, ook soms voorspellingen over de maanlanding. ‘De vrouwe’ zegt niet direct wat haar bedoeling is. Dat maakt ze geleidelijk aan meer duidelijk. Ze gaat telkens een stapje verder. In de eerste vijf jaren (1945-1950) wordt de aandacht vooral gevestigd op hoe ‘de vrouwe’ eruit ziet, wat ze aan heeft. Het gaat niet om alleen maar een vroom plaatje, een devote afbeelding, maar het schilderij (12) blijkt de uitbeelding van een dogma te zijn. Daar

is 'de vrouwe' op uit. Maar dat vertelt 'de vrouwe' pas 6 jaar later. Pas in 1951 gaat 'de vrouwe' zeggen wat ze eigenlijk wil: 'ik ben de medeverlosseres, de middelares en de voorspreekster'. Dus niet alleen Jezus als de enige Verlosser, maar ook Maria ['de vrouwe']. Ze wil uitgeroepen worden tot medeverlosseres, het vijfde dogma. Maria heeft al vier dogma's (11), die op haar eigen persoon slaan, en nu wil ze haar grootste en laatste dogma, het sluitstuk, en dat is wat Maria voor ons mensen doet" (20). 'Maria' heeft beloofd dat als aan haar vragen (eisen) zal zijn voldaan, zij en de Heilige Geest de wereld zullen bewaren voor verwording, rampen en oorlog en de 'Ware Vrede' zullen brengen (27).

We zullen als voorbeeld nog enkele uitspraken uit diverse boodschappen weergeven (3):

- "Ik sta hier als de Medeverlosseres en Voorspreekster. Elke gedachte zal daarnaar uitgaan. Zeg mij dit na: het nieuwe dogma zal zijn het dogma der Medeverlosseres (29 april 1951).
- "Ik heb met mijn voet de slang verpletterd. Ik ben verenigd geworden met de Zoon, zoals ik altijd verenigd was met Hem" (15 augustus 1951).
- Het nieuwe en laatste dogma in de mariale geschiedenis zal zijn het dogma van de Medeverlosseres en Middelaars (31 december 1951).
- "Door dit gebed zal 'de Vrouwe' de

wereld redden. Ik herhaal deze belofte nogmaals" (10 mei 1953).

Inhoudelijke beoordeling

Omdat in de visioenen gesproken wordt over 'de vrouw die Maria heette', is er uiteraard een koppeling te leggen tussen Maria enerzijds en 'de vrouwe van alle volkeren' anderzijds. Bovendien blijkt uit alle devotie zoals o.a. op de jaarlijkse gebedsdagen in Amsterdam (8), dat men (overigens ten onrechte zoals we hieronder zullen toelichten) aanneemt, dat Maria en 'de vrouwe' dezelfde zijn. De toevoeging 'die eens Maria was' zou volgens de mening van sommigen (25) een bewijs vormen voor de echtheid van de visioenen. De verandering van Maria naar 'vrouwe' zou volgens een van de visioenen/boodschappen (6 april 1952) hebben plaatsgehad tijdens het kruisoffer van Jezus, omdat Jezus toen tegen Zijn moeder zei: "Vrouwe, ziedaar uw Zoon". Deze uitspraak van Jezus in Joh. 19:27 gaat er echter over dat Johannes zijn moeder Maria in zijn huis zou opnemen om voor haar te zorgen. Het heeft dus niets te maken met een verandering van Maria naar 'vrouwe'. Bovendien staat zowel in de NBG-vertaling als in de Staten Vertaling: "vrouw, ziedaar uw zoon" en niet "vrouwe, ziedaar uw zoon". 'Vrouwe' was in die tijd een gewone aanspreektitel voor een vrouw. Opmerkelijk is dat Ida Peerdeman, toen zij de term 'die eens Maria was' hoorde, daar moeite mee had.

En terecht, want Ida Peerdeman was een oprechte vrouw, maar die helaas zich niet ervan bewust was, dat zij door geesten uit het rijk van satan werd misleid!

'De vrouwe' noemt zich voorspreekster. Ook Maria wordt door veel rooms-katholieken gezien als voorspreekster. Wellicht heeft dat te maken met de gedachte dat Maria dicht bij Jezus zou staan dan wij. Maar dan verwacht men het natuurlijke met het geestelijke. Denk ook aan bijv. Marc. 3:35 ("Al wie de wil Gods doet, die is Mijn broeder en zuster en moeder"). Noch Maria, noch 'de vrouwe zijn onze voorspreekster. Alleen Jezus is onze voorspreker. Als gelovigen in Jezus mogen wij in ons gebed direct naar Hem gaan. "En als iemand gezondigd heeft, wij hebben een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de rechtvaardige" (1 Joh. 2:1). Ook kan nog gewezen worden op Rom. 8:34 waar staat dat Jezus voor ons pleit. Men zou nog kunnen zeggen: "Als iemand voor een ander bidt, dan is die bidder toch ook een voorspreker? Maar dan gaat het om mensen, die hier op aarde leven, en geroepen zijn om voor anderen te bidden. In die zin mogen uiteraard alle gelovigen voorbidders zijn. En bedacht moet worden dat voorbede altijd en alleen geschiedt in de naam van Jezus!

In een boodschap op 15 augustus 1951 zegt 'de vrouwe': "Ik heb met mijn voet de slang verpletterd". In rooms-katholieke

kringen wijst men soms op Genesis 3:15 ("En Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad; dit zal u de kop vermorzelen, en zij zult het de hiel vermorzelen") en men meent ten onrechte dat *Maria* de satan zal verslaan. Zo zei iemand: "Zij zal, zoals voorzegt is, satan verslaan. Zij zal haar voeten zetten op de kop van satan". Deze uitspraken zijn echter gebaseerd op een verkeerde uitleg van de genoemde tekst. Immers de vrouw, die in Gen. 3:15 wordt genoemd, is niet *Maria*, maar *Eva*. Het is beslist niet zo, dat de duivel door *Maria* zou worden verslagen, maar wel door *het zaad van Eva*. Daarmee wordt bedoeld, dat uit het menselijk geslacht *Jezus* (die op bovennatuurlijke wijze door de Heilige Geest is verwekt in de maagd *Maria*) zal voortkomen, en *Jezus* zal de duivel verslaan. *Jezus*, en dus *niet Maria* of 'de vrouwe', heeft de overheden en machten ontwapend en openlijk tentoongesteld en over hen gezegevierd (Kol. 2:15).

De uitspraak "door dit gebed zal 'de vrouwe' de wereld redden..." in het visioen op 10 mei 1953 wordt niet ondersteund door Gods Woord. Er staat nergens in de Bijbel, dat *Maria* of 'de vrouwe' de wereld zal redden. Het is ook niet bijbels te verdedigen om *Maria* 'Moeder van alle mensen' of 'middelares' of 'koningin des hemels' of 'koningin van het heelal' (31) etc. te noemen. Ook de belofte van 'de vrouwe' dat ze vrede zal brengen als haar beeltenis wordt verspreid en haar door de paus het (vijfde) dogma als mede-verlosseres wordt toegekend, vindt geen fundament in de Bijbel. Het is niet 'de vrouwe' die vrede brengt, zoals sommigen en 'de vrouwe' beweren, maar *Jezus*. Alleen *Hij* is de vrededorst (Jes. 9:5). Uiteraard is het wel zo, dat elke christen, die op aarde leeft, een vredestichter moet en mag zijn, maar daarom heeft *Maria* of 'de vrouwe' nog geen bijzondere plaats daarin (13).

Zoals we eerder zagen, eist 'de vrouwe' een dogma voor zichzelf op. Het past totaal niet bij *Maria* om een dogma voor zichzelf te vragen. De echte *Maria*, de moeder van *Jezus*, wees niet op zichzelf, maar op *Jezus* (Joh. 2:5). De boodschappen van 'de vrouwe' zijn soms dreigend en bevelend (zelfs naar de paus), hetgeen niet bij de bescheiden moeder van *Jezus* past.

Sommigen menen dat 'de vrouwe' / *Maria* in het boek Openbaring voorkomt, namelijk in hoofdstuk 12:1 en 2. Alle commentaren (bijv. Matthew Henry, kanttekeningen bij de Staten Vertaling, de online Bijbel) weerleggen dat *Maria* het is, en stellen dat de vrouw ofwel de gemeente van *Jezus Christus* is of *Israël* (volgens

een enkel commentaar). Er is hier sprake van een teken, een symbool in de hemel, en dit teken kan geen letterlijke persoon zijn omdat het wijst op een geestelijke waarheid, anders zou het geen teken, geen zinnebeeld zijn. Het strijdt tegen alle regels van de symboliek om in dit beeld van een vrouw *Maria* te zien. Bovendien, *Maria* vluchtte na de hemelvaart van *Jezus* niet naar de woestijn om daar 3,5 jaar te verblijven (28). En verder is dat beeld in Openb. 12 niet in overeenstemming met de afbeelding van 'de vrouwe van alle volkeren'. 'De vrouwe' staat niet op de maan, maar op de aarde; 'de vrouwe' is niet zwanger, terwijl de vrouw in Openb. 12 wel zwanger is.

In de Bijbel staat Jezus centraal

Als we de Bijbel goed lezen en begrijpen, dan weten we, dat *Jezus* centraal staat. *Jezus Christus* is Degene, Die de overheden en machten ontwapend en openlijk tentoongesteld heeft en over hen gezegevierd heeft (Kol. 2:15). Er is slechts één Middelaar tussen God en mensen, namelijk *Jezus Christus* (1 Tim. 2:5,6) en dus *niet Maria* of 'de vrouwe'. "Richt uw oog [alleen] op *Jezus*, de apostel en hogepriester van onze belijdenis (Hebr. 3:1). In Hebr. 12: 2 en 3 lezen we: "Laat uw oog

alleen gericht zijn op *Jezus*. Vestigt uw aandacht dan op Hem". De uniciteit van *Jezus* wordt, zoals gezegd, ook beleden in de encycleiek *Christus Dominus* (38; zie ook 37).

De duivel wil niet, dat *Jezus* centraal staat, omdat het geloof in het offer van *Jezus* en de doop met de Heilige Geest de doodsteek voor de duivel is, en niets anders. *Jezus* is Degene, die Zijn zondeloos leven gaf, en *niet Maria*. Dat zou zij ook nooit gekund hebben, want ook zij had, net als elk ander mens, verlossing nodig. *Jezus* is Degene, Die door de Heilige Geest dingen van Gods Koninkrijk bekend wil maken, en dus *niet 'de vrouwe'*. *Jezus* overwon de satan, en alleen in de naam van *Jezus* kunnen boze geesten worden uitgedreven en zieken worden genezen (Marc. 16:17). Al het andere is afgoderij en toverij. Denk bijv. aan Simon de Tovenaar en Jomanda.

Een van satans misleidingen is om mensen ertoe te verlokken de aandacht te richten op de mens *Maria* (zoals helaas gebeurt op o.a. de gebedsdagen [nota bene:] *ter ere van 'de vrouwe van alle volkeren'*) (16), en zo de aandacht af te leiden van *Jezus*, het Lam van God, en

de Koning der koningen. En ook wordt daardoor de aandacht afgeleid van de geestelijke strijd tegen de demonische machten (Ef. 6:10 t/m 18).

Wie is 'de vrouw'?

Indien de visioenen, die Ida Peerdeman kreeg, bovennatuurlijk zijn, is vooral de vraag welke bron erachter zit! Iets bovennatuurlijks kan vanuit God zijn, maar ook van de duivel. Immers ook occultisten kunnen de toekomst voorspellen en genezingen verrichten. Als men de diverse uitspraken van 'de vrouw' leest, kan men niet anders dan concluderen, dat die vanuit het rijk der duisternis zijn geïnspireerd (ook het feit dat Ida Peerdeman door de vaak warrige visioenen soms pijn en vermoeidheid voelde en een 'oneindige leegte' ervoer, wijst daarop). Het raffinement zit in het gegeven, dat sommige uitspraken inderdaad waar zijn, maar juist de vermenging van waarheid en leugen scheidt verwarring en is het gevaarlijkst.

Ook al mogen we uitgaan van oprechte bedoelingen van gelovigen, toch kunnen we, als we de Bijbel goed lezen en verstaan, niet anders concluderen dat bij de visioenen over 'de vrouw' sprake is van demonische misleiding. De boze heeft slim, maar niet erg origineel, gebruik gemaakt van de ontstane maar niet bijbels te funderen Maria-cultus in de Rooms-Katholieke Kerk (13). Het is allemaal lief, vroom en devoot bedoeld en men heeft een zichtbare afbeelding voor zich, maar men wordt toch afgeleid van de kern van de bijbelse boodschap, namelijk dat er onder de hemel slechts één naam, Jezus, gegeven is door wie wij behouden kunnen worden (Hand. 4:12). 'De vrouw van alle volkeren' is niemand anders dan een misleidende (surrogaat-)geest uit het rijk der duisternis, die zich verschuilt achter 'de vrouw' en de aandacht wil vestigen op Maria/'de vrouw' en daarmee de aandacht van de enige ware Verlosser Jezus wil afleiden.

In 1 Sam. 28: 1-25 lezen we van het opkomen van Samuël (vers 12), in dat geval op verzoek van koning Saul. Het was echter niet Samuël, die opkwam, maar een boze geest, die zich voordeed als Samuël (29). Het is in onze tijd een bekende misleiding, waarvan ook bijv. paragnosten het slachtoffer zijn. Er zijn zelfs boeken geschreven door mensen, die zogenaamd 'spraken' met bijv. 'Nostradamus' of met 'prinses Diana'. Men weet helaas niet, dat men te maken had met bedrieglijke of bedriegen-geesten uit het rijk der duisternis, die zich voordeden als de genoemde overleden personen.

In o.a. de new age wereld is het verschijn-

sel van geleide-geesten bekend. Men zoekt of krijgt contact met zulke geesten. Men weet echter niet dat die zgn. geleide-geesten in werkelijkheid demonen zijn, die de opdracht hebben om mensen te misleiden. Het is verbijsterend om te zien hoe subtiel satan mensen misleidt. Hij verschijnt als een engel des lichts. We zien dat heel duidelijk bij het boek 'Een cursus in wonderen' (17) dat door een medium is geschreven onder inspiratie van een geest uit het rijk van satan. In dat hele dikke boek is nota bene een zgn. 'Jezus' aan het woord, maar het is in feite een demon die zich uitdrukt voor 'Jezus', die spreekt over de Heilige Geest en over God, over liefde, etc., maar die zegt dat hij niet kwam om voor de zonden van mensen te sterven. En dat is volledig in strijd met de kern van Gods Woord, de belangrijkste toetssteen! Het gaat in het boek om een valse Jezus en een valse heilige geest. Een typisch voorbeeld van misleiding in de eindtijd.

Ook al was Ida Peerdeman een eenvoudige en lieve vrouw, toch waren er occulte invloeden in haar leven en kon zij daardoor een medium zijn voor de boze. Het is daarom zeer te betreuren dat de visioenen door bisschop Punt zijn goedgekeurd. En als men Jezus de eer wil geven voor Zijn verlossingswerk, waarom zou men dan ook Maria, die niet zonder zonden was en net als ieder ander mens verlost moet worden door het bloed van Jezus, als mede-verlosseres moeten eren? (10). Alleen Jezus komt alle lof en dank en eer toe.

Het is goed om in dit verband nog in te gaan op de inhoud van het begrip mede-verlosseres. Als we het decreet van het Vaticaan over Maria (32) lezen, dan zien we dat deze term in het geheel niet voorkomt. Wel wordt erover gesproken, dat Maria "door Christus te ontvangen, ter wereld te brengen, op heel bijzondere wijze heeft deelgenomen aan het werk van de Verlosser". Maar dit is heel wat anders dan er vaak onbedoeld van gemaakt wordt. Soms wordt nog gewezen op 1 Kor. 9:22 waar staat dat Paulus erover spreekt dat hij enigen wil redden. En daaruit concludeert men dan dat ook Paulus een medeverlosser zou zijn. Men kan uiteraard wel zeggen dat bijvoorbeeld Maria en Paulus en ook andere christenen (een ieder op zijn eigen unieke wijze, want elk mens is uniek door God geschapen), mogen meehelpen aan het verbreiden van het Koninkrijk van God door mensen te wijzen op de enige Redder, namelijk Jezus (in die zin mogen wij allen medewerkers zijn), maar dat maakt ons nog geen medeverlosser. Alleen Hij die Zijn zondeloos leven als offer gaf, is de enige Redder, en niemand anders. Geen ander mens kon en

kan het offer brengen en geen ander mens kon of kan dus een medeverlosser(es) zijn. Deze term is zeer misleidend omdat het iets suggereert wat niet het geval is. En bovendien leidt, en dat gaat vaak onbewust en ongemerkt, deze term alleen maar de aandacht af van de Enige die voor ons is gestorven en opgewekt uit de doden waardoor wij voor eeuwig kunnen leven in Gods tegenwoordigheid. Dat gevaar van die afleiding zien we heel duidelijk als we de boodschappen van 'de vrouw' lezen.

Tenslotte

In dit artikel hebben we diverse kritische opmerkingen gemaakt. Uiteraard is het niet de bedoeling om mede-gelovigen onheus te bejegenen, maar om onjuiste opvattingen, leringen en interpretaties aan de kaak te stellen en elkaar als broeders en zusters te waarschuwen voor (soms subtiele) misleiding. Een ieder kan ondanks de beste bedoelingen, toch nog dwalen. De duivel is uiterst geraffineerd en sluw. Elke misvatting van de bijbelse boodschap ontnemt (deels) het zicht op de waarheid, die Gods Woord aan ons wil doorgeven. Het is belangrijk om steeds eerlijk te zijn (want de waarheid kan soms pijnlijk zijn) en met mede-gelovigen te zoeken naar de door God bedoelde waarheid, want die maakt vrij. Daarom is het voor een ieder van groot belang zichzelf deze vraag te stellen: "Heb ik de waarheid meer lief dan mijn eigen vermeende gelijk, mijn goede naam of mijn traditie?". Want de onbewuste angst voor de mogelijke gevolgen van het onder ogen moeten zien van de waarheid, kan een mens ertoe (ver)leiden zich af te sluiten voor de waarheid. Daarom zegt Jezus: "Als gij in Mijn Woord blijft, zult gij waarlijk discipelen van Mij zijn en gij zult de waarheid verstaan en de waarheid zal u vrijmaken" (Joh. 8: 31 en 32). De Heilige Geest, de Geest der waarheid, zal ons daarin leiden en alle oprechte gelovigen tot ware eenheid brengen (34).

Drs. Piet Guijt
Zoetermeer, februari 2017

De literatuurlijst en de noten zijn te vinden bij het (iets uitgebreidere) artikel op de website van Promise.

Zoetermeer, februari 2017

Literatuur en noten

1. Bisschop Punt. In: Katholieke stemmen (Bisdommelijk & Vatikaan Nieuws). Bron: <http://www.angelfire.com/rnb/mariabode/punt.htm>
2. Bisschop geeft toestemming voor bouw replica Hagia Sophia aan de Amstel. In Reformatorisch Dagblad, 12 oktober 2016. Bron: <http://www.rd.nl/kerk-religie/bisschop-geeft-toestemming-voor-bouw-replica-hagia-sophia-aan-de-amstel-1.1134730>
3. De Boodschappen van de Vrouwe van alle Volkeren, herziene uitgave, Amsterdam 2002. Bron: <http://www.de-vrouwe.info/nl/1945-1959>
4. De Maria-zieneres van Amsterdam, Vrouwe van Alle Volkeren. In: [De Groene Amsterdammer](#) nummer 26 / 2002: Bron: <http://www.mokumtv.nl/ida00.htm>
5. De Vrouwe van alle volkeren. Officiële website van de Vrouwe van alle Volkeren (website van de 'Familie van Maria'). Bron: <http://www.de-vrouwe.info/nl>
6. De Vrouwe alle volkeren, de eerste verschijning van de vrouwe van alle volkeren. Bron: <http://www.de-vrouwe.info/nl/de-eerste-verschijning>
7. De Vrouwe van alle volkeren. De verschijningen. Bron: <http://www.de-vrouwe.info>
8. Enkele impressies van de Gebedsdag Vrouwe van Alle Volkeren op 19 mei 2013 in de Beurs van Berlage. Bron: https://www.youtube.com/watch?v=N2nwM_8kiw0
9. Getuigenis van bisschop Punt tijdens de bedevaart van Het Ware Leven in God. Rome - 7 september 2011. Bron: <http://www.hetkatholiekegeloof.nl/sub/getuigenis-van-bisschop-punt/>
10. Eric D. Svendsen, Is Maria mede-verlosser van de wereld? In: Promise, januari 2015.
11. Het 5e Mariale Dogma uitgelegd. Bron: <https://www.youtube.com/watch?v=fqwKCn9EpFg>. De 4 dogma's zijn: 1. moeder van God, 2. Maria maagd, (eeuwige) maagdelijkheid van Maria, 3. de onbevleete ontvangenis van Maria (d.w.z. dat Maria geen erfzonde had) en 4. de ten hemelopneming van Maria. Al deze dogma's vinden geen grond in de Bijbel.
12. Het schilderij is begin jaren 50 gemaakt op basis van wat Ida Peerdeman vertelde aan een oude Duitse schilder, die graag iets voor Maria wilde doen.
13. Wij willen duidelijk stellen dat elke christen een groot respect mag en moet hebben voor de moeder van Jezus en haar hoogachten. Uiteraard is Maria een bevoorrechte vrouw, omdat zij door God gekozen werd om Jezus, die door de Heilige Geest verwekt was, te mogen baren. Zij heeft die taak om de moeder van Jezus te zijn, willen vervullen en vervuld. Maria erkennen en waarderen als de vrouw, die Jezus mocht baren en Hem als aardse moeder mocht opvoeden, is echter iets anders dan haar een (geestelijke) rol en betekenis toekennen, die zij op grond van wat de Bijbel aangeeft *niet* heeft. Immers nergens (noch in de brieven van Paulus en de andere apostelen) leest men in het Nieuwe Testament over Maria of van een andere, bijzondere rol voor Maria, laat staan over haar vermeende geestelijke betekenis *naast* Jezus.
14. Ida en de boodschappen. Bron: <http://www.de-vrouwe.info/nl/ida-en-de-boodschappen-verschijningen>
15. Jos Punt, Wikipedia. Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Jos_Punt
16. Men spreekt over een 'Gebedsdag *ter ere van* de Vrouwe van alle Volkeren' (Zaterdag 21 mei 2016). Bron: <https://geudens.wordpress.com/2016/03/08/zaterdag-21-mei-2016-gebedsdag-ter-ere-van-de-vrouwe-van-alle-volkeren/>. Men durft zelfs te zeggen dat men verzameld is rondom de *troon* van Maria.
17. Piet Guijt, Is "Een cursus in wonderen" uit God of niet? Bron: <https://stichting-promise.nl/eigentijds-occultisme/is-een-cursus-in-wonderen-uit-god-of-niet.htm>, en zie ook Piet Guijt, Is "Een Cursus in wonderen" het Derde Testament? Bron: http://www.apologetique.org/nl/artikelen/religie/religies/New_Age/PG_Cursus_wonderen.htm
18. Paul Maria Sigl, Ida Peerdeman - De Zieneres van Amsterdam, 2005. Bron: <http://www.de-vrouwe.info/nl/ida-en-de-boodschappen-verschijningen>
19. Preek mgr. dr. J.M. Punt tijdens Gebeds- & Ontmoetingsdag 2013. Bron: https://www.youtube.com/watch?v=pwbwogSo_0w

20. Radio-uitzending in de serie 'Profeten, zieners en genezers; van Lidwina tot Jomanda', deel 4: Ida Peerdeman, VPRO, 28 juli 2013.
21. Robert Lemm, De Vrouwe van alle volkeren: Amsterdamse verschijningen van bovennatuurlijke oorsprong, Soesterberg: Aspekt, 2003.
22. Roel Sikkema, Amsterdam heeft z'n Bernadette gekregen. In: Nederlands Dagblad, 14 juni 2002).
23. Stichting Lourdes aan de Amstel, Bisschop Punt akkoord met bouw Mariale bedevaartkerk in Amsterdam. Een persbericht van Stichting Lourdes aan de Amstel, 12 oktober 2016. Bron: <https://www.perssupport.nl/persbericht/102274/bisschop-punt-akkoord-met-bouw-mariale-bedevaartkerk-in-amsterdam>
24. Video 'Bisschop Jozef Punt, de Amsterdamse Mariaverschijning en Efese'. Bron: <https://www.youtube.com/watch?v=yo-XIsG5VJ8>
25. Vrouwe van alle Volkeren (VvaV). Bron: <http://www.vvav.org/faq/>
26. Rien van den Berg, Maria tussen oost en west. Nederlands Dagblad, 10 februari 2017.
27. W.Ouweneel, Mariavisiolen in de familie. Bron: <http://www.willemouweneel.nl/artikelen/895-mariavisiolen-in-de-familie>
28. Maar wel met Johannes naar Efeze? Ten tijde van de christenvervolging in Jeruzalem zou Maria samen met de apostel Johannes naar Efeze gevlucht zijn. Samen met Johannes zou zij dan ook in Efeze geleefd hebben tot haar dood. Bron: <http://www.madebyyou.be/kusadasi/page.php?subpage=1647&lang=lang1>
29. W.J.A. Pijnacker Hordijk, Boodschappen uit de andere wereld. Contacten met overledenen? Waarheid en leugen in Endor. In Promise juli 2006. Zie ook: <https://stichting-promise.nl/bevrijdingspastoraat/spiritismeendor.htm>
30. De Mariacultus. Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Moeder_van_alle_goden
31. LUMEN GENTIUM. Over de Kerk (Soort document: 2e Vaticaans Concilie – Constitutie, 21 november 1964). ACHTSTE HOOFDSTUK - De Heilige Maagd en Moeder Gods Maria in het geheim van Christus en de Kerk, 2 - De functie van de heilige Maagd in de heilsorde - PARAGRAAF 5: Maria in haar verheerlijking. Bron: <https://www.rkddocumenten.nl/rkddocs/index.php?mi=600&doc=617&id=2910>
32. LUMEN GENTIUM. Over de Kerk (Soort document: 2e Vaticaans Concilie – Constitutie, 21 november 1964). ACHTSTE HOOFDSTUK - De Heilige Maagd en Moeder Gods Maria in het geheim van Christus en de Kerk, 3 - De heilige Maagd en de Kerk - PARAGRAAF 2: Maria's deelname aan het verlossingswerk. Bron: <https://www.rkddocumenten.nl/rkddocs/index.php?mi=600&doc=617&id=2913>
33. Prof. dr. Alan Schreck, Hoe katholieken Maria zien. Waarom vereren wij Maria? Bron: <http://www.stucom.nl/document/0336.pdf>
34. Walter Kasper, De kans die 2017 protestanten en katholieken biedt. In: Nederlands Dagblad, 17 februari 2017.
35. Eline Kuijper (in gesprek met Antoine Bodar), Liefde moet heersen. In Nederlands Dagblad, 17 februari 2017.
36. Bisschop Jozef Punt, de Amsterdamse Mariaverschijning en Efese. Bron: <https://www.youtube.com/watch?v=yo-XIsG5VJ8>
37. Steven Derix & Nelleke van der Heiden, Een Mariavereerder als hoeder van de sacrale kerk. NRC, 6 augustus 2001. Bron: <https://www.nrc.nl/nieuws/2001/08/06/een-mariavereerder-als-hoeder-van-de-sacrale-kerk-7552189-a1382675>
38. DOMINUS IESUS, Verklaring over de uniciteit en heilbrengende universaliteit van Jezus Christus en de Kerk. Bron: <https://www.rkddocumenten.nl/rkddocs/index.php?mi=600&doc=78>

Maria verering bijbels getoetst

Inleiding

Al eeuwen is in de rooms-katholieke kerk sprake van de zgn. Mariaverering. De vraag is hoe deze Mariaverering is ontstaan en hoe het inhoudelijk moet worden beoordeeld.

Ook al is het voor sommige gelovigen een gevoelig onderwerp, toch kunnen we er niet omheen om het eerlijk te onderzoeken aan de hand van de Bijbel. Het is ook een actueel thema, zoals blijkt uit o.a. de Maria-tentoonstelling in het Catharijnenconvent te Utrecht (3), het boek *Flirten met Rome* (25) en ingezonden brieven in het Nederlands Dagblad, begin augustus 2017 (36). Bovendien is het van groot belang voor een mogelijke toenadering tussen kerken. Zo sprak bisschop de Korte van Den Bosch de hoop uit dat de rooms-katholieke kerk en de protestantse kerk ooit één zullen worden (ND 12 juni 2017). Maar een ware eenwording zal uiteraard alleen mogelijk zijn op basis van bijbelse waarheid.

Wij willen benadrukken dat wij Maria door haar bijzondere positie als de moeder van Jezus (willen) respecteren en gelukkig prijzen (Luk. 1:48), dus zeggen dat zij bevoorrecht is (vertaling Het Boek). Uiteraard is Maria een gezegende vrouw omdat God haar verkozen heeft de moeder van Jezus te mogen zijn. Maar dat rechtvaardigt niet de verering/aanbidding zoals door sommige rooms-katholieken wordt gedaan en het ontstaan van een afgodische Mariacultus (de vele Maria-afbeeldingen en het geheel van rituelen, processies, bedevaartplaatsen, feestdagen, namen etc. 'ter ere' van Maria). Uiteraard mogen wij dankbaar zijn dat Maria is ingegaan op Gods roepstem. Maar dat geldt overigens voor veel meer gelovigen in zowel het Oude als het Nieuwe Testament, en ook gelovigen in onze tijd. Ook hen mogen we liefhebben en hoogachten.

Enkele punten uit de geschiedenis van de Mariaverering

In de eerste eeuwen was er nog helemaal geen sprake van Mariaverering. Dit is he-

lemaal niet verwonderlijk omdat de Bijbel daartoe geen enkele aanleiding geeft, zoals we zullen toelichten. In het eerste millennium werd Maria vooral gezien als uitmuntende vrouw (20) die niet boven ons stond, maar als een van ons werd beschouwd.

In de vijfde eeuw werd in de liturgie het feest van de Maria-gedachtenis gevierd. De moeder van de Verlosser beschouwde men als de nieuwe of tweede Eva, de gehoorzame maagd, die de ongehoorzaamheid van de eerste vrouw (Eva) herstelde (evenals Christus de tweede Adam was) (29). Dit had mede te maken met het trekken van verkeerde parallellen tussen Maria en Eva door sommige kerkvaders (zie volgende paragraaf).

Pas in de elfde eeuw kwam naast het moeder zijn van Maria ook het deelgenoot zijn van Christus aan de orde (12) en werd Maria meer en meer gezien als staande boven de kerk. Dat kwam vooral door het feit dat het mens-zijn van Jezus op de achtergrond was geraakt, want Zijn goddelijkheid slokte als het ware Zijn menselijkheid op. En daardoor kwam Hij naar het gevoel van vele gelovigen te ver bij hen vandaan te staan. De als kloof ervaren afstand werd gemakkelijk opgevuld door Maria naar voren te schuiven (20).

In 1140 begon men in Lyon het feest van de onbevleete ontvangenis van Maria (de onbijbelse opvatting dat Maria gevrijwaard zou zijn van erfzonde) te vieren (12). In de Middeleeuwen ontstond in Italië het gebruik om de maand mei toe te wijden aan Maria, de Moeder Gods. De Romeinen noemden de meimaand naar de Griekse moedergodin Maia (13).

In de 17-de eeuw begonnen de Mariadevoties zich te vermenigvuldigen, maar na een terugval aan het einde van de 18e eeuw kwam het in het midden van de 19de eeuw weer op, mede door vele zogenaamde Maria-verschijningen (o.a. in La Salette [1846], Lourdes [1858] en

later Fatima [1917]). In 2007 beschreven de Franse theoloog Laurentin en historicus Sbalchiero maar liefst bijna 2400 Maria-verschijningen. Zij stelden dat er waarschijnlijk duizenden meer waren! (19). Van der Zwaag meldt dat op een mariologisch congres door rooms-katholieke deskundigen werd vastgesteld dat Maria in de laatste duizend jaar zelfs zo'n 21.000 keer verschenen is! (29). We komen later nog op de Mariaverschijningen terug. In 1921 volgde de instelling van het feest Maria Middelaars (overigens geen dogma) (12).

Ongetwijfeld wordt er binnen de rooms-katholieke kerk verschillend gedacht over Maria, maar helaas is er in de loop van de eeuwen een doorgeschoten en ongezone Mariadevotie en Mariacultus ontstaan (6). Soms gaat de Mariaverering zo ver dat Maria als godin of als goddelijk wordt gezien (35) of dat Maria zelfs de plaats gaat innemen van de Heilige Geest wanneer eigenschappen van de Heilige Geest aan Maria worden toegeschreven (18, 21). De Mariacultus is helaas nog springlevend, wellicht uit angst dat eenvoudige gelovigen teleurgesteld zouden worden en hun geloof (maar waarin eigenlijk?) zouden kunnen verliezen (20).

In de loop van de geschiedenis van de rooms-katholieke kerk zijn vier Maria-dogma's (leerstukken) afgekondigd, die overigens geen enkele bijbelse basis hebben, ook al tracht men er een bijbelse onderbouwing voor te geven. Zie het artikel *Maria-dogma's hebben geen bijbels fundament* op website van Promise (34). We geven nu alleen een korte opsomming van de vier Maria-dogma's en het jaar van afkondiging (14):

1. Maria, moeder van God (431)
2. Maria altijd maagd (553)
3. De onbevleete ontvangenis van Maria (1854)
4. De tenhemelopneming van Maria (1950).

“Ondanks de angst voor excessen kan men stellen dat er een wederkerige verhouding

bestond tussen de volksvroomheid (bijv. bedevaartplaatsen en andere activiteiten voor Maria, wellicht mede veroorzaakt door het feit, dat gewone gelovigen niet of nauwelijks de Bijbel lazen) en de dogmatische vaststellingen. De Mariadevotie stimuleerde de dogmatische en liturgische ontwikkeling en omgekeerd zorgde de dogmaverklaring voor een hernieuwde opleving van de Mariaverering. Daarbij moeten we ons wel realiseren dat dogmaverklaringen slechts vastlegden wat al eeuwen leefde" (29).

Oorsprong van de Mariaverering

Men kan zich afvragen hoe men tot de Mariaverering gekomen is. Het zou volgens diverse bronnen (o.a. 38) mogelijk te maken hebben met een poging om een christelijke invulling te geven aan de al

lang bekende figuur van de moedergodin, de koningin des hemels etc. in diverse mythologieën en heidense culturen zoals van o.a. Egypte en India. In elk geval is er een zekere verwantschap met heidense voorstellingen. Als voorbeelden noemen we: Artemis-Diana (die aanbeden werd in Efeze, waar de Mariaverering is begonnen) (15); 'Moeder Gods' Anahita, de moeder van Mithras; moedergodin Cybele; Semiramis (met Ninus/Tammuz); of Isis en Horus – een moeder-met-kind uit de Egyptische mythologie; keltische en germaanse beschermgodinnen etc. (3,5,27,29, 38). De moeder was meer favoriet dan het kind en later ziet men de madonna met kind terug in de Maria-cultus (38). Een voedingsbodem voor het ontstaan van de Mariaverering was de idee van de altijddurende maagdelijkheid.

Maria gold als type van de eeuwige jonkvrouw, voorbeeld van heiligheid, kuisheid en onthouding (28).

Anderen (bijv. 5) trachten de typisch rooms-katholieke leerstukken over Maria aan de hand van de Bijbel of aan de hand van theologische ontwikkelingen te verklaren. Zo wordt ter verklaring van het ontstaan van de Mariaverering soms gewezen op de parallellen die sommige kerkvaders (uit de tweede eeuw) meenden te zien tussen Eva en Maria (6). Het gebruik van parallellen is een veel voorkomend verschijnsel in de Bijbel. Maar de vraag is of de getrokken parallel terecht is. Bij nadere bestudering blijkt het te gaan om het onjuist toepassen van de parallellen. Justinus de martelaar (100-165) gebruikte het woord 'baren' om de

parallel te ondersteunen, maar dat is niet terecht. Bovendien is het niet waar dat de opheffing van de zonde zou geschieden langs dezelfde weg waarlangs de door de slang veroorzaakte zonde begon. Justinus ziet een parallel tussen Eva en Maria: zoals Eva door haar ongelof (ongehoorzaamheid) onheil heeft veroorzaakt, heeft Maria door haar geloof heil in de wereld gebracht (6). Maar dat is niet goed te vergelijken. Bovendien: niet Maria, maar Jezus heeft de wereld heil gebracht!!

Ook de kerkvader Irenaeus (130-202) probeerde met het tegenover elkaar zetten van de maagd Eva (ongehoorzaam en daardoor oorzaak van de dood) en Maria (gehoorzaam en daardoor oorzaak van de verlossing) de aandacht op Maria te vestigen, terwijl daardoor de aandacht op de ware en enige Verlosser Jezus Christus op de achtergrond raakt, ook al zal dat uiteraard niet de bedoeling zijn geweest van deze kerkvader. Hij ging door op de onjuiste tegenoverstelling van Eva en Maria: "Zo werd de knoop van Eva's ongehoorzaamheid door de gehoorzaamheid van Maria ontbonden; want wat de maagd Eva door haar ongelof gebonden had, werd door het geloof van Maria ontbonden" (30). "Zoals het menselijke ras door een maagd gebonden werd aan de dood, zo werd het verlost door een maagd" (6). Maar deze m.i. enigszins verzochte parallellen zijn nog geen reden om Maria te (gaan) vereren zoals vaak in de Mariadevotie gebeurt! Bovendien, niet Eva werd de zonde toegerekend maar Adam (Gen. 3:12; Rom. 5:14). Ook al speelt onze gehoorzaamheid een grote rol, het kernpunt is dat Jezus Christus de Verlosser van zondesuld is en niemand anders.

Ook al is voor Irenaeus Jezus Christus de enige en unieke Verlosser, maar dat neemt volgens hem niet weg dat ook Maria 'oorzaak van heil' is (6). Dit is een opmerking die gelovigen op een verkeerd spoor kan zetten. Op zich zou die term niet eens erg hoeven te zijn, ware het niet dat door een verkeerde invulling ervan een afgodische cultus is ontstaan, die de aandacht van Jezus afleidt. Maria is wel een medewerker in Gods plan, maar dat geldt ook voor vele anderen, die in de Bijbel genoemd worden zoals bijv. Mozes, Abraham, Paulus en ook voor hedendaagse gelovigen, bijv. als zij anderen het evangelie vertellen en hen tot bekering leiden.

Ook de kerkvader Tertullianus (160-220) wilde de parallel tussen Eva en Maria op zijn eigen wijze uitwerken (6). Het is aardig geprobeerd om een parallel (eigenlijk een tegenoverstelling) te noemen, maar het klopt niet. Immers door een man, namelijk Jezus, de Zoon van God, kwam de redding. Dus niet het geloof van Maria wist het vergrijp (de zondesuld) weg, maar het offer van Jezus. De parallel tussen Eva en Maria gaat ook niet goed op, bijv. Jezus kwam uit Maria, terwijl Adam niet uit Eva kwam, maar Eva uit Adam.

Een andere mogelijke oorzaak van de Mariaverering is het misverstand dat het een opdracht zou zijn om Maria te eren of te vereren. En men wijst dan op Luk. 1:48 waar Maria zingt dat alle geslachten haar gelukkig zullen prijzen. Men denkt bij dat werkwoord kennelijk dat het zou gaan om het eren en *lofprijzen* van Maria. Maar in Luk. 1: 48 staat in het geheel geen opdracht of oproep om Maria te eren of te vereren. Immers 'gelukkig prijzen' is

heel wat anders. Je zou kunnen zeggen: feliciteren. De Het Boek-vertaling zegt: "Nu zullen de mensen altijd en overal zeggen dat ik bevoorrecht ben, want....". Ja, dat was ze zeker. Er zal toch niemand zijn die dat ontkent. Maar als we de lofzang van Maria (het Magnificat) goed lezen en begrijpen, dan ontdekken we dat die geheel is gericht op de grootheid en genade van God en niet op het laten eren van Maria zelf.

Ik kan mijn blijdschap niet op!
48 God, mijn Redder, heeft aan mij gedacht. En ik ben maar een gewone vrouw. Nu zullen de mensen altijd en overal zeggen dat ik bevoorrecht ben,
49 want de machtige, heilige God heeft grote dingen voor mij gedaan.

We zien dat het begin van de Mariaverering mede gebaseerd is op onjuiste interpretaties van Gods Woord. Dus is het niet eens van belang of er al of niet sprake zou zijn van invloeden uit diverse mythologieën en heidense culturen met hun moedergodinnen etc.. Je vraagt je wel af waarom de genoemde kerkvaders met dit soort parallellen kwamen. Hadden ze misschien toch gedacht aan de moederfiguur die in andere culturen en mythologieën voorkomt?

Taken die ten onrechte aan Maria worden toegeschreven

Maria was een gewone, eenvoudige jonge vrouw uit het volk van Israël. Zij was bevoorrecht om de moeder van Jezus te mogen zijn en had de taak om Jezus (op) te voeden. Zij had daarnaast geen geestelijke taak en positie, en zeker geen bijzondere. Immers het Nieuwe Testament spreekt daar nergens over. Helaas zijn er allerlei opvattingen over vermeende geestelijke taken van Maria de kerk binnengeslopen. We zullen er enkele noemen en commentaar erbij geven.

a. Maria voorspreekster?

In de tweede eeuw was er nog geen traditie van gebed tot Maria of andere heiligen. Toen die traditie er eenmaal was, werd steeds meer ook aan de voorspraak van Maria bijzondere krachten toegeschreven. Soms werd dit zelfs zo geduid dat Jezus het vierde gebod (eert uw vader en uw moeder) moest onderhouden en dat, als Maria Hem namens ons iets zou vragen, Hij het haar niet kon weigeren (18). "Paus Paulus VI (1963-1978) beval in een Encycliek over de Mariamaand (mei) het vieren van deze maand aan als een krachtig middel ter verkrijging van vrede en gerechtigheid en veelvuldig tot Maria te bidden voor het welslagen van het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965)" (13).

Maria wordt door veel rooms-katholieken gezien als voorsprekerster en zij geloven dat haar voerspraak grote invloed heeft bij het roepen om Gods genade en barmhartigheid. Maria is echter niet onze voorsprekerster. *Jezus* de rechtvaardige is onze voorspreker (1 Joh. 2:1). Alleen Hij voert die taak nu uit als onze hemelse hogepriester (o.a. Hebr. 2:17). Ook kan nog gewezen worden op Rom. 8:34 waar staat dat Jezus voor ons pleit. Iemand zou nog kunnen zeggen: "Als iemand voor een ander bidt, dan is die bidder toch ook een voorspreker?" Maar dan gaat het om mensen, die hier op aarde leven, en geroepen zijn om voor anderen te bidden. In die zin mogen uiteraard alle gelovigen voorbidders zijn. Dus waarom zou Maria dan een aparte positie moeten innemen? Bedacht moet nog worden dat voorbede alleen geschiedt in de naam van Jezus! (Joh. 14:13,14; 15:16; 16:24).

Soms zegt men dat gelovigen tot Maria bidden omdat zij ons zou herkennen in onze zorgen. Maar dan vergeet men Hebr. 4:15 waar staat dat Jezus kan meevoelen met onze zwakheden (en noden). Ook

wordt voor Maria's vermeende 'voerspraak' gewezen op de speciale relatie die zij met Jezus had tijdens haar leven als moeder van Jezus. Men verwacht dan het natuurlijke met het geestelijke. Denk aan wat Jezus zegt in Matt. 12:50: "Want al wie doet de wil van Mijn Vader, die in de hemelen is, die is Mijn broeder en zuster en moeder". Maria had tijdens haar leven op aarde uiteraard wel een natuurlijke taak door Jezus te baren en (op) te voeden, maar heeft nu, na haar overlijden, geen geestelijke taak. Het is immers de Heilige Geest die ons nu tot hulp en ondersteuning is gegeven (Joh. 16:12-15), en niet Maria.

Interessant is om te zien hoe rooms-katholieken het aanroepen van Maria willen goedpraten. Immers, zo zegt men, Maria is niet dood, maar leeft in de hemel. Inderdaad zijn gelovigen die in Christus gestorven zijn bij God in de hemel, maar daaraan kan men nog geen argument ontleunen om overleden broeders en zusters aan te roepen. Als dat zo zou zijn, dan zou ik niet alleen Maria mogen aanroepen, maar ook bijv. Paulus, Augustinus, Martin Luther King en mijn in Christus

gestorven ouders. Maar omdat spreken met overledenen niet is toegestaan (Lev. 20:6,27), zal toch niemand dat in zijn hoofd halen? Waarom dan wel Maria aanroepen? Het is niet alleen onjuist om overledenen aan te roepen (mede omdat zij in de rust van de Heer zijn ingegaan en wij hen met rust moeten laten), maar ook volstrekt onnodig omdat iedere gelovige in zijn of haar gebed rechtstreeks naar Jezus mag gaan (o.a. 1 Petr. 5:17)

b. Maria delend in Christus' middelaarschap?

Het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) noemt Jezus weliswaar de enige Middelaar, maar de christenen, en *op unieke wijze Maria*, delen in zijn middelaarschap door hun gebeden en zorg voor elkaar (22). Uiteraard mag elke christen een priester en medewerker zijn, maar waarom dan een unieke positie voor Maria, want ieder mens is toch uniek?

c. Maria vol van genade en een kanaal (of zelfs: bron) van Gods genade? (22)

Maria is volgens de Bijbel niet de bron van genade, of vol van genade. Dat laatste is wel van toepassing op Jezus, die vol van genade en waarheid was (en is) (Joh. 1:14). Alleen door Hem en God de Vader is er genade. Uiteraard is het wel zo dat Maria begenadigd (7) was omdat zij Jezus mocht baren. Overigens zijn wij allen met Gods genade begenadigd in de Geliefde [Zoon] (Ef. 1:6). Maria geeft geen genade, maar ontving Gods genade (Luk. 1:30), een 'onverdiende gunst'. Maria had Gods genade nodig, net zoals ieder van ons.

d. Maria medeverlosseres?

Bisschop Punt van Haarlem zei tijdens een gebedsdag in Amsterdam: "Er is geen redding en verlossing in deze tijd dan door Maria. Hij wil zijn verlossingsplan niet voltooien zonder haar en zonder haar toestemming. Dat is de grootheid van Maria" (23). Hier zien we tot onze verbijstering wat een onbijbelse opvattingen verkondigd worden, zelfs door een bisschop!

e. Maria vrede brengend?

Sommige rooms-katholieken menen dat Maria de vrede in de wereld wil brengen door de Heilige Geest (28). Echter Gods Woord zegt dat Jezus (de dooper in de Heilige Geest) de vredevorst is (Jes. 9:6) en vrede geeft (o.a. Joh. 14:27). Maria heeft daarin geen enkele taak.

f. Maria als moeder en voedster van de gelovigen?

Er wordt soms beweerd dat Maria de moeder van de gelovigen is. Een rooms-katholiek zegt: "Maria komt tot haar kinderen waar haar kinderen in nood zijn. Als we

Jezus werkelijk navolgen, dan laten we ons door Maria geestelijk voeden, zoals Jezus dat door Maria gedaan is" (28). Ook nu zien we weer dat vanwege het door elkaar halen van natuurlijke en geestelijke zaken ten onrechte een rol aan Maria wordt toegekend. De Bijbel zegt echter dat wij *kinderen van God de Vader* worden, wanneer wij in Jezus geloven (Joh. 1:12). Wij zijn dus geen kinderen van Maria. Bovendien is het Woord van God ons geestelijk voedsel.

g. Maria richt onze aandacht op Jezus? (22)

Daarin heeft Maria nu geen taak meer. De Heilige Geest wijst ons nu op Jezus (Joh. 16:12-15).

Van de hierboven genoemde aspecten (en er zijn er meer) kan soms wel gezegd worden, dat het in zekere zin waar is en ook voor alle gelovigen geldt. Maar dan hoeft men dat niet speciaal te laten gelden voor Maria waardoor zij een niet-bijbels te funderen aandacht krijgt. In de volgende paragraaf zullen we dat nader toelichten.

Positie en taak van Maria volgens de Bijbel

Maria erkennen en waarderen als de vrouw, die Jezus mocht baren en als aardse moeder Hem mocht (op)voeden, is geheel iets anders dan haar vereren of zelfs verafgoden en/of een (geestelijke) taak en betekenis toekennen, die zij op grond van de Bijbel niet heeft. Immers nergens leest men in het Nieuwe Testament van een andere of bijzondere taak voor Maria, ook al was zij één van de vrouwen, die toeschouwers waren bij de kruisiging, en was zij één van de 120 discipelen die met Pinksteren in de bovenzaal waren (Hand. 1:14). Nergens in de brieven van Paulus en de andere apostelen wordt over Maria gesproken, laat staan over haar vermeende geestelijke betekenis naast Jezus. De apostelen geven Maria geen enkele prominente rol. Ook het overlijden van Maria wordt niet in de Bijbel genoemd (26).

Dat Maria geen taak heeft in geestelijke heilszaken blijkt eveneens uit het feit, dat

Jezus zegt dat Hij de Vader zal bidden en dat Hij een andere Trooster zal geven (de Heilige Geest, de Geest der waarheid, dus niet Maria) om tot in eeuwigheid bij ons te zijn. Het is de duivel een doorn in het oog en een doodsteek voor hem als mensen Jezus als hun persoonlijke Verlosser (er)kennen, en met Hem een relatie krijgen en onderhouden door de Heilige Geest.

Het kennen van God en Jezus Christus is het eeuwige leven (Joh. 17:3), en niet het kennen van Maria. Het gevaar is dat sommige rooms-katholieken kunnen blijven 'steken' in een bepaalde Mariaverering, en daardoor minder (of misschien zelfs helemaal niet?) aan een persoonlijke relatie met Jezus door de Heilige Geest toekomen. Maria neemt dan de plaats in van Jezus en van de Heilige Geest, zoals te lezen is in een verbijsterend artikel van Scheepers (21). De Heilige Geest verwijst niet naar Maria, maar naar Jezus. "Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het Mijne nemen en het u verkondigen" (Joh. 16:14). Men kan zich dan terecht afvragen welke geest het is, die naar Maria wil verwijzen.

Uit diverse Bijbelteksten kan men opmaken dat het onjuist is aan Maria die positie toe te kennen zoals in de Mariaverering te zien is. Als twaalfjarige jongen zei Jezus tegen Zijn moeder: "Waarom hebt gij naar Mij gezocht? Wist gij niet, dat Ik bezig moet zijn met de dingen van Mijn Vader?" (Luk. 2:49). "Jezus is nog scherper naar Maria, wanneer ze Hem stoort in Zijn bediening die Hij van Zijn Vader heeft gekregen, namelijk als Zijn moeder en broeders en zusters Hem zoeken, namelijk: "Mijn moeder en Mijn broeders zijn zij, die het woord Gods horen en doen" (Matt. 12: 46 t/m 50, Mark. 3: 31 t/m 35 en Luk. 8: 19 t/m 21). Dat is belangrijker dan aardse familiebanden. Jezus maakt geen aanstalten om Zijn prediking te onderbreken om Zijn moeder te groeten. .... Hij zegt hier eigenlijk dat Zijn moeder op dat moment niet de wil van zijn Vader doet" (23). Denk ook aan het antwoord van Jezus op de mededeling van Maria dat er geen wijn was op de bruiloft te Kana, namelijk: "Vrouw, wat heb Ik met u te doen? Mijn tijd is nog niet gekomen (Joh. 2:4 SV) of "Wat is er tussen u en Mij?" Dat laatste was een in die tijd gangbare stijlfiguur (manier van spreken) om aan te geven dat iemand zich niet met anderzaken moest bemoeien.

Ook uit Lukas 11:27,28 blijkt dat Jezus het horen en bewaren van het Woord van God belangrijker vindt dan familiebetrekkingen. "Toen Jezus op een dag een menigte onderwees, riep een vrouw:

"Gelukkig de schoot die U heeft gedragen, en de borsten waaraan U hebt gezogen". Wat was de reactie van Jezus?: "Gelukkig zij die het woord van God horen en het bewaren". Voor Jezus was gehoorzaamheid aan Gods Woord belangrijker dan de vrouw die Hem had voortgebracht. Nergens in de Schrift wordt Maria door Jezus, of iemand anders, rechtstreeks verheerlijkt, vereerd of aanbeden" (26).

Bedenklijke gevolgen van de Mariacultus

De overtrokken aandacht voor Maria, die overigens niet door de Bijbel wordt geleerd, gaat ten koste van de positie en verering van Jezus Christus (15), ook al wil men dat steeds ontkennen of met schijnargumenten goedpraten. De Mariacultus is in wezen afgodisch omdat Jezus niet de eer krijgt die alleen Hem toekomt. Bovendien is het een grote blokkade tegen eenwording. We geven hieronder enkele voorbeelden waaruit blijkt welke onbijbelse (en soms verbijsterende) uitspraken door zelfs hoogwaardigheidsbekleders zijn gedaan.

Paus Pius IX zei: "Onze redding is gebaseerd op de heilige Maagd [...] opdat als er enige hoop is voor geestelijk herstel, deze uitsluitend en alleen van haar komt" (Encycliek van 2 februari 1849) (4). Dezelfde paus zei in 1854 bij het afkondigen van het dogma over de onbevleete ontvangenis van Maria: "Maria is de bron van onze hoop en onze vreugde". Met instemming citeerde hij Bernardus van Clairvaux: "God heeft aan Maria de schat van alle goede dingen toevertrouwd, opdat iedereen zal weten dat door Haar alle hoop, alle genade en alle heil wordt verkregen.

Want dit is Zijn Wil: dat wij alles verkrijgen, door Maria" (24).

Verbijsterend is ook wat paus Johannes Paulus II sprak tot het beeld van Maria dat vanuit Fatima naar Rome was overgebracht: "Vandaag vertrouwen wij het lot van de wereld aan u toe, de afzonderlijke mensen en volken. We vertrouwen ze toe aan uw onbevleete hart. We danken u, dat u ons wilt vereren met dit bezoek. We vragen u excuus, dat wij u naar verschillende kerken in deze grote stad en in het bisdom Rome moeten brengen. Ik kus uw voeten, omdat u uw schreden naar ons hebt willen wenden" (38). Toen hij in mei 1981 bij een aanslag werd neergeschoten, riep hij op weg naar het ziekenhuis herhaaldelijk 'Maria, mijn moeder'. Ongetwijfeld met een goede intentie, maar niet zoals de Bijbel aangeeft. Deze paus droeg zijn redding op aan Maria en de kogel waarmee hij werd geraakt, werd zelfs verwerkt in de kroon van een beeld van Maria (35). Echter in het Nieuwe Testament draait alles alleen om Jezus. Hij is onze Redder en Vertrouster. "Bidden tot Maria en de Mariacultus zijn schijnvrome vormen van afgoderij" (4), ook al zal dat uiteraard niet zo bedoeld zijn en beseft men dat niet.

Het is bijna niet te geloven, maar zelfs in deze tijd (op 8 juni 2002 in Amsterdam) werd door een kardinaal o.a. het volgende uitgesproken: "Ja, zalige, zoete Maagd Maria, hier zijn wij verzameld rond uw glorievolle troon, .., om u te zeggen hoe trots wij erop zijn u Moeder van Jezus, Moeder van de Schepper, Moeder van de Verlosser, Moeder van God te mogen noemen. Wat een eer voor ons om uw kinderen te mogen zijn. Wat een genade

om u als Moeder te hebben" en "Poort van de Hemel, Morgenster, Zetel van Wijsheid, richt onze schreden, verlicht ons hart en geef ons de gaven van de Geest" (1). Verbijsterend is ook dat in een bepaald lied tot Maria wordt gebeden als toeverlaat, als bron van levend water, en als bron van genade (37).

Hier ziet men tot welke onbijbelse uitspraken men helaas komt doordat men door eigen interpretaties eeuwenlang een dwaling heeft gevolgd. Ook de verering van zogenaamde heiligen is flagrant in strijd met de Schrift. Verering komt alleen God en Zijn Zoon toe. De rooms-katholieke kerk wil een onderscheid maken tussen vereren en aanbidden, maar de diverse woordenboeken geven aan dat dit synoniemen zijn. Ook de op diverse in de wereld plaatsvindende processies en de vele feestdagen (35) ter ere van Maria leiden af van de enige Verlosser Jezus Christus. Wanneer je beelden die Maria moeten voorstellen door de straten draagt en wanneer tot haar gebeden wordt en zegt dat je voor haar troon knielt, kan je moeilijk blijven beweren dan deze vereringen niets te maken hebben met aanbidding (23). Die vraag rijst ook bij het zien van allerlei foto's in boeken en op internet van priesters, bisschoppen en pausen die, ondanks het tweede gebod, geknield liggen voor een Mariabeeld.

Ook het toewijden van een bisdom aan Maria moet worden gezien als een uitwas van de Mariacultus. Bisschop Punt van Haarlem heeft op 1 januari 2007 het bisdom Haarlem en al zijn parochies, gezinnen en gelovigen toegewijd aan Maria! Dat gebeurde tijdens een plechtigheid in

het Maria-heiligdom van Heiloo (23). Het is echter volgens de Bijbel niet juist om je aan Maria toe te wijden. Wij mogen en moeten ons toewijden aan God en aan Jezus, de Leidsman en Voleinder van ons geloof (Hebr. 12:2). Jezus is de Doper met de Heilige Geest (Joh. 1:33), en dus niet Maria. Alleen de opgestane Here Jezus Christus kan en zal Zich vanuit het Koninkrijk Gods openbaren. Denk aan wat Paulus, Stephanus en Johannes op Patmos ervoeren, en aan wat staat in Joh. 14:21. Mooie voorbeelden zien we ook nu bij moslims die in een droom of visioen Jezus (en niet Maria) zien, daardoor tot geloof komen en christen worden! (33).

Opmerkelijk

Het is opmerkelijk, maar niet verwonderlijk dat alleen rooms-katholieken (waaronder vaak kinderen) niet te verifiëren Mariaverschijningen 'zien'. Alleen zij die menen dat Maria nog een bepaalde geestelijke taak zou vervullen, zijn vatbaar voor de misleiding van de Mariaverschijningen. We wijzen er op dat in de Bijbel nergens sprake is van verschijningen van een vrouwelijk persoon. Steeds gaat het om mannelijke boodschappers. Zie de vele teksten over de engel des Heren, bijv. Richt. 6:12 (OT) en Hand. 12:7-11 (NT).

Gelukkig heeft paus Franciscus bij zijn bezoek aan Fatima op 13 mei 2017 stevige kritiek geuit op bepaalde vormen van Mariaverering in de rooms-katholieke kerk. Terecht bekritiseerde hij voorstellingen die van Maria "een ontoegankelijke en onnavolgbare 'vrouw' maken, en praktijken waarin zij veeleer een heiligenbeeld is waartoe we ons wenden om snel en goedkoop een gunst te verkrijgen" (17). Tevens

bekritiseerde hij het beeld van een Maria die “barmhartiger is dan Christus, die de rechtsprekende arm van God moet tegenhouden omdat Hij anders straffend gaat slaan” (31). Een andere stap in de goede richting was dat Franciscus de traditionele ‘Toewijding aan het Onbevlekt Hart van Maria’ achterwege liet (17).

Helaas is er in ons eigen land een bedenkelijke ontwikkeling te constateren. De protestantse dominee H.F. de Vries, een van de auteurs van het onlangs verschenen boek ‘Flirten met Rome’ (25), kreeg een fascinatie voor Maria en is behept geraakt met de Mariadwaling na een bezoek aan de Sint Jan in Den Bosch (waar vele mensen wel bij een Mariabeeldje [met kroon en scepter] bidden, offeren en een kaarsje aansteken, terwijl bijna niemand naar het kruis van Christus ging – (ook in geestelijke zin?). De Vries komt helaas tot onbijbelse uitspraken (32). Hij vraagt zich af wat rooms-katholieken wel hebben, wat hij als protestant niet heeft. Hij ziet helaas niet in dat bij rooms-katholieken sprake is van een zekere betovering vanwege een eeuwenlange traditie van Mariaverering en Mariacultus. De Vries meent dat het Mariabeeld op Jezus wijst. Maar waarom gaat men dan niet rechtstreeks naar het kruis van Jezus? En het is nu toch de Heilige Geest die, als het goed is, in ons leeft en die op Jezus wijst? De dominee gaat zelfs zover door te zeggen: “Maria helpt en onderwijst mij door haar voorbeeldig leven.... Zo is zij mijn leraar en bemiddelt zij voor mij het heil dat ik zoek en nodig heb” (32). Dan zou ik de dominee willen vragen: zouden wij dan niet ook, en zelfs nog meer, kunnen leren van bijv. Paulus, Petrus, Johannes, de martelaren en vele andere gelovigen?

Uiteraard ontkennen we niet dat iemand die een niet-bijbelse visie over Maria heeft, oprecht kan zijn. Maar het gaat erom wat waarheid is, immers de waarheid maakt vrij. Ook al waren de intenties van gelovigen bij het opstellen van o.a. de dogma’s over Maria oprecht, en was het niet de bedoeling haar meer eer te geven dan de Bijbel aangeeft of haar te verafgoden, de gevolgen zijn niettemin desastreus geweest!

Jezus centraal in de Bijbel

In de Bijbel staat Jezus centraal. Immers Jezus is de weg, en de waarheid en het leven (Joh. 14:6). Jezus is Degene, Die Zijn zondeloos leven gaf voor onze redding en Die de overheden en machten ontwapend heeft en over hen gezegevierd heeft (Kol. 2:15). “En de behoudenis is in niemand anders [dan Jezus] want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij

moeten behouden worden (Hand. 4:12). Er is slechts één Middelaar tussen God en mensen, namelijk Jezus Christus (1 Tim. 2:5,6) en dus niet Maria. “Richt uw oog [alleen] op Jezus, de apostel en hogepriester van onze belijdenis (Hebr. 3:1). Laat uw oog dus alleen gericht zijn op Jezus, en niet op Maria.

Wie zit aan de rechterhand van God? Niet Maria, maar Jezus (Hebr. 1:3, 10:12). Hij is het grote geschenk van God aan de mensheid. Hij is de Verlosser, het Lam van God. Hoe onzinnig het is om te beweren dat Maria medeverlosseres zou zijn, blijkt uit het feit dat Maria geen mede-lam van God is. Dus waarom dan zo’n overtrokken aandacht voor Maria? De enige reden is dat de duivel Jezus uit het middelpunt van de aandacht en toewijding wil halen. De duivel is bang voor de naam van Jezus. Immers alleen in Jezus’ naam kunnen we demonen uitdrijven (o.a. Mark. 16:17), en niet in de naam van Maria. Het gaat dus om Jezus. Hem moeten we volgen. Hij zegt vele keren: “Volg Mij”, en dus niet Maria. Hij heeft alle macht in hemel en op aarde.

Conclusies

We hebben gezien dat er geen bijbelse onderbouwing is voor de Mariaverering en Mariacultus. Uiteraard mag men Maria zien als een begenadigde vrouw, maar het is niet Gods bedoeling dat zij vereerd of aanbeden wordt. Ook Luk 1:48 geeft geen argument daartoe, want in haar lofzang (Luk. 1:46 t/m 55) bezingt zij alleen de eer van God en zegt zij over zichzelf dat zij, omdat zij de moeder van Jezus mocht zijn, *bevoorrecht* is. Maar dat zal geen enkele christen ontkennen. Als wij Maria zouden vereren of aanbidden of tot haar zouden bidden, dan zou zij hetzelfde zeggen als de engelen: “Aanbid [alleen] God!” (Openb. 19:10; 22:9). Maria gaf ons in haar lofzang zelf het voorbeeld door haar verering en aanbidding alleen tot God te richten (26). Maria zou zelf de Mariacultus als een ontoelaatbare afgoderij scherp veroordelen. Als men de Bijbel goed leest en verstaat, wordt het steeds duidelijker wat een ontstellend sluwe truc de duivel heeft uitgehaald om een bolwerk van afgodische Mariaverering en Mariacultus op te doen zetten. Het had nooit mogen bestaan.

De Bijbel geeft nergens aan dat Maria onze gebeden kan horen of dat ze tussen ons en God kan bemiddelen. Jezus is onze enige pleitbezorger en middelaar in de hemel (1 Tim. 2:5). Maria erkende dat ze gered moest worden. Ook zij was een zondig menselijk wezen, net als alle andere mensen; ook zij had Jezus Christus als haar Verlosser nodig (Luk. 1:47; Rom. 3:23; 6:23; 1 Joh. 1:8).

In de loop der eeuwen is de Mariacultus helaas in het denken van de rooms-katholieke kerk verder doorgewoekerd en is men soms tot absurde uitspraken over Maria gekomen teneinde in de traditie de figuur van Maria op een voetstuk te kunnen houden. De Mariaverering kan goedbedoeld zijn, maar als het niet in overeenstemming is met de Bijbel, dan is sprake van misleiding. Dat dit niet is onderscheiden komt mede doordat men naast de Bijbel (dat als het enige gezaghebbende Geschrift van Godsopenbaring beschouwd zou moeten worden) een gelijke waarde toekent aan de traditie. Maar ook de traditie moet worden getoetst

aan de Bijbel! De inspirator achter elke misleiding is de duivel, die de Mariacultus wil gebruiken om de aandacht af te leiden van Jezus en van Zijn overwinning over de boze machten.

Christenen moeten zich niet laten leiden door vaak vastgeroeste kerkelijke tradities, religieuze gevoelens of mystieke ervaringen, maar door het Woord van God (8). Het werk van de Heilige Geest verdraagt zich niet met een verregaande Mariaverering en Mariacultus, want de Heilige Geest maakt ons Christus bekend (Fil. 3:8-11) en wijst op Hem en niet op Zijn moeder. De Heilige Geest, die niet buiten en tegen het Woord ingaat, overtuigt van waarheid en niet van verdichtfels (8).

Ongetwijfeld zijn er binnen de rooms-katholieke kerk grote verschillen van opvatting over Maria. Niet elke katholiek is blij met 'het religieuze theater'. Velen geloven niet dat er echt een verschijning heeft plaatsgevonden (10). "Terecht kan men bij de Mariaverering van mensvergoding spreken. Het betekent een verduistering en devaluering van het unieke en enige Middelaarswerk van Jezus Christus. Terecht is door velen gewezen op heidense en polytheïstische trekken in de Mariaverering, het algemeen-religieus verlangen naar een moeder-godheid, een beschermende jonkvrouw, een patronaat (in de Middeleeuwen, maar in sommige landen ook nu nog). Opvallend is dat in talrijke gebeden soms alleen de naam van Maria genoemd wordt en die van Jezus Christus ontbreekt" (29).

De Mariadevotie lijkt voor het vrome gevoel zo mooi, maar bij nader inzien blijkt het een ernstige misleiding te zijn. De cultische Maria-, heiligen- en relikwieënverering is een aanslag op de heilshistorische betekenis van Christus en Zijn unieke verlossingswerk. Het houdt mensen af van het ware heil. Aan Maria wordt een aandeel toegekend dat door Christus reeds volbracht is (29). "Het kwalijke van de Roomse Kerk is niet alleen dat zij de kinderlijk-naïeve volksvroomheid van de Mariadevotie goedkeurt, maar dat zij deze tot een systeem heeft verheven. .... Daarmee toont deze kerk duidelijk dat zij een [afgodische] macht is, namelijk die van het bijgeloof. En het bijgeloof, de vervalsing van de Waarheid, die toch pretendeert de Waarheid te zijn, is gevaarlijker dan het ongelooft" (29).

Tenslotte

Nogmaals willen we benadrukken dat wij uiteraard niets hebben tegen Maria als een van onze zusters in de Heer, maar alleen tegen de verering van de persoon van Maria, die überhaupt niet door de

Bijbel geleerd wordt. In dit artikel hebben we inhoudelijke kritiek gegeven op het fenomeen van de Mariaverering en de daaruit ontstane Mariacultus. We kunnen ons voorstellen dat christenen die vanuit een bepaalde traditie Maria vereren een en ander moeilijk te verteren vinden. Het is absoluut niet onze bedoeling medegelovigen onheus of liefdeloos te bejegenen of om scheiding tussen christenen te bewerkstelligen, maar om ook nu eerlijk de Bijbel als toetssteen aan het woord te laten.

De grote leerstellige verschillen tussen rooms-katholieken en protestanten zijn niet zomaar weg te poetsen. Laten we de oecumene niet opofferen aan de tradities ten koste van de bijbelse openbaring. Contacten met andere gelovigen mogen er niet toe leiden dat waarheidsvragen over fundamentele verschillen niet meer vanuit de Bijbel beantwoord worden, want dan is men op een heilloze weg (8). De boodschap van God aan deze wereld is niemand anders dan Jezus.

*Drs. P. Guijt
Augustus 2017*

De bijbehorende literatuurlijst, alsmede een uitgebreidere versie van dit artikel, is opgenomen op de website van Promise.

Drs. P. Guijt
Augustus 2017

Literatuurlijst

1. Archief - Gebedsdag in Amsterdam, 8 juni 2002. Bron: <http://www.de-vrouwe.info/nl/amsterdam-2002/11128-2002-msgr-francis>
2. Norbert Baumert, Praktijk van de Mariadevotie - een theologische oriëntatie -. Theologische Commissie van de charismatische vernieuwing in de katholieke kerk in Duitsland
3. Rien van den Berg, Maria tussen oost en west. In: Nederlands Dagblad, 10 februari 2017
4. Christen of katholiek – de scheiding die de Bijbel aanbrengt. In: Charisma, december 2014
5. Martie Dieperink, De oorsprong van de Mariaverering. In: Ontmoeting en Verzoening. Zie via internet ook: Maria als de koningin des hemels. Bron: Ontmoeting en Verzoening
6. Martie Dieperink, Les 8, Maria. Bron: www.stucom.nl/pub/0075/0075-08.doc
7. Hendro Munsterman, 'Maria hemelvaart' en de rol van vertaalfouten. In: Nederlands Dagblad, 15 augustus 2011
8. Hans Frinsel, Nog een verlosser? In: De Oogst, oktober 1997
9. Geschiedenis van de Maria Tenhemelopneming. Bron: <http://www.isgeschiedenis.nl/nieuws/historisch/geschiedenis-van-maria-tenhemelopneming/>
10. Koen Greven, 100 jaar later hoopt Fátima op een nieuw wonder. In: NRC 21 februari 2017
11. LUMEN GENTIUM Over de Kerk (Soort document: 2e Vaticaans Concilie - Constitutie), 21 november 1964. ACHTSTE HOOFDSTUK - De Heilige Maagd en Moeder Gods Maria in het geheim van Christus en de Kerk, 2 - De functie van de heilige Maagd in de heilsorde, PARAGRAAF 5: [Maria in haar verheerlijking](http://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=617&id=2901). Bron: <https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=617&id=2901>
12. Mariologie (in de RK Kerk). Bron: <https://www.luceedia.nl/dossieritem/mariologie/mariologie>
13. Mariamaand. Bron: http://web.archive.org/web/20100103162320/http://www.katholieknederland.nl/abc/detail_objectID591052.html
14. Mariaverering. Bron: <http://www.christipedia.nl/Artikelen/M/Mariaverering>
15. Mariaverering. Bron: <http://www.bijbelseplaatsen.nl/onderwerpen/M/Mariaverering/162/>
16. Remco van Mulligen, De Zoete Moeder raakt je - of niet. In: Nederlands Dagblad 10 juli 2017
17. Hendro Munsterman, Paus damt Mariaverering in. In: Nederlands Dagblad, 15 mei 2017
18. Hendro Munsterman, Maria verdringt de Heilige Geest. In: Nederlands Dagblad, 30 mei 2015
19. Hendro Munsterman, Zelden erkenning Mariaverschijning. In: Nederlands Dagblad, 19 mei 2017
20. Hendro Munsterman, Marialeer moet nog landen. In: Nederlands Dagblad, 29 oktober 2012
<file:///C:/Users/pietg/OneDrive/Documenten/Promise/Maria/Nieuwe%20Marialeer%20moet%20nog%20landen%201.pdf>

21. H. Scheepers, De ware moeder van ons bovennatuurlijke leven. In: Kindschap God, Nr. 30, 4de kwartaal 2001
22. Alan Schreck, Hoe katholieken Maria zien. Waarom vereren wij Maria? Bron: <http://www.stucom.nl/document/0336.pdf>
23. Walter Tessensohn, Dwalingen in de rooms-katholieke kerk (e-book)
24. Ubi Primum (encycliek). Bron: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Ubi_Primum_\(encycliek\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Ubi_Primum_(encycliek))
25. Herman F. de Vries, Hoe Maria mij vond. In: Flirten met Rome. Buijten & Schipperheijn Motief, Amsterdam, 2017
26. Wat zegt de Bijbel over de maagd Maria? Bron: <https://www.gotquestions.org/Nederlands/altijddurende-maagdelijkheid-Maria.html>
27. Wikipedia, Moeder van alle goden. Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Moeder_van_alle_goden
28. K. van der Zwaag, Mariacultus in de RAI. Internationale gebedsdag stelt "Vrouwe van alle volkeren" in het middelpunt. Bron: Digibron, Kenniscentrum Gereformeerde Gezindte, 30 mei 1998
(<http://www.digibron.nl/search/detail/012ddf53420e0ad628fd8a80/mariacultus-in-de-rai>)
29. K. van der Zwaag, Roomse Mariaverering toont vele heidense en bijgelovige invloeden. In: Digibron van 27 maart 1987,
<http://www.digibron.nl/search/detail/012e9433f293c9788d8e537d/roomse-mariaverering-toont-vele-heidense-en-bijgelovige-invloeden>
30. "In Augsburg is een schilderij ontdekt waarop Maria staat afgebeeld als Knötenlöserin. Dit beeld gaat terug op Ireneus van Lyon, die in de tweede eeuw de metafoor van de knoop gebruikte: "Zoals de knoop van Eva's ongehoorzaamheid werd losgemaakt door de gehoorzaamheid van Maria, zo heeft wat het ongeloof van de maagd Eva gebonden had, [de maagd] Maria losgemaakt door haar geloof" (18). "Zoals een knoop slechts ongedaan gemaakt wordt door met het touw dezelfde weg terug te gaan, zo geldt dat ook voor de heilsgeschiedenis: naast Christus als nieuwe Adam staat Maria als 'nieuwe Eva'" (18)
31. Die laatste zin is een verwijzing naar de door de rooms-katholieke kerk (ten onrechte) goedgekeurde Maria-verschijningen in het Franse bergdorp La Salette in 1846. 'Maria' zou daar tegen twee herdertjes gezegd hebben dat als de lokale bewoners de zondagsrust niet in acht zouden nemen en niet zouden ophouden met vloeken, zij gedwongen zou zijn 'de arm van mijn Zoon los te laten'.
32. Interview met ds. H.F. de Vries. In CIP-nieuws van 6 juni 2017
33. Willem Jan Pijnacker Hordijk, Wakker liggen van dromen (2). In: Promise, okt. 2017. Bron: www.....**PM**...
34. Piet Guijt, Maria-dogma's hebben geen bijbels fundament. Bron: www...Promise....
PM
35. Landelijk Expertisecentrum voor cultuur van alledag, Mariaverering. Bron: <http://www.lecavzw.be/tradities/rituelen/mariaverering>
36. Diverse ingezonden brieven in Nederlands Dagblad, in de eerste helft van augustus 2017 n.a.v. column van Bram van de Beek op 28 juli 2017
37. Kosse Jonker, Dit Marialied kon ik niet meezingen. In: Nederlands Dagblad, 15-8-2017
38. D. van Zuijlekom, De leugen van Babylon. In Amen, juni 1998